

tohwli todumaa on Lõuna-Amerika, kus teda Tšilles ja Peruus weel praegu metsades iiseenest kaswamas leitakse. Kuueteistkümnenda aastasaja lõpul tõiwad Hispanlased teda Itaaliasse ja Inglased Islandi saarele. Aga see kestis märksalt kaua, kuni ta igal pool tutwaks sai. 1616 oli ta Prantsusemaal alles haruldaseks sõõgiks tuningliku laua pääl. Salsomaal ajas alles 30-aastase sõjawiletsus teda rohkem kaswatama. Leipzigi juures ja Preismaal hakati teda alles umbes 156 aasta eest suuremal mõõdul kaswatama. Friedrich Suur edendas Pommeri ja Schlesia-maal tema kaswatust sunniwiisil. Alles möödalätnud aastasaja lõpul hakkas tema tõsine kaswatamine sel mõõdul, nagu teda praegu kaswatatakse. **Wenemaal** on walitsus weel 1844 aastal auuhindasid andnud, et kartohwli kaswatamist edendada. Praegu on kartohwel aga igal pool tõige tarwilikum toiduaine ja peetakse teda, iseäranis waesemates ringfondades, „poolets leiwaks“.

Wali kaewatus. Salsa kirjaniiku Fanny Lewaldi isa oli raudse lindlusega mees, kes oma laste käest karwapäälset käsutäitmist nõudis. Sellest jutustab Fanny lena loo: ja seda sellest ajast, mil ta ju 20. aastane olnud. 1831 aastal oli teda ühesse perekonda tantsupidule lutsutud ja tahtis praegu oma tantsija läelõrwal läbi saali tantsu keerutama hakata, kui isa teener tuppä astus ja talle käsu tõi, filmapiil kodu tulla. Hingetult lootsis Fanny isa kodu, ueludes, et sääl midagi õnnetust sündinud. Kui ta lohtunud näol isa kirjutusetuppa astus, tähendas see rahulikult lahti seiswasse ukse pääle, mis elutuppa wiis, ja sõnas: „Sa oled ära minnes ukse kinni panemata unustanud. Tee ta nüüd kinni, siis wõid jälle tantsupidule tagasi minna!“

Wari petab. Talumehele oli tühja süü pärast lohtus pessa antud. Külamees kodus küsib, kuda asi läinud. Teine jutustab oma lugu: „Et oli sääl laks sassa. üks oli loguni häa ja mabe; lõik see aeg, mil pelsti, rääkis nii armsa hääleaga: „dai harashento! dai harashento!“ seni kui järele jätsiwad. Teine oli päris lõwi. Tuli sisse ja käratas nagu metsaline: „Dawolno!“

Mõttetark ja paadimees. Inglise mõttetark Bearnes astus lord paadisse, et end jdest üle wita lasta. Ülesõitmise ajal küsis ta paadimehelt, kas see arwuteadust tunda. „Arwuteadust? Ei, sellest ei ole ma midagi kuulnud,“ oli wastus. Bearnes wastas: „Rahetien wäga, siis on üks weerand teie elust kadunud.“ Mõni minut hiljem küsis ta: „Teate Teie siis midagi matematikast?“ Paadimees wastas naerdes: „Ei!“ — „Ah,“ hüüdis Bearnes, „siis on teine weerand Teie elust kadunud. Tähe-teadust tunnete Teie aga küll?“ „Ei, herra!“ oli wastus. „Koh, siis on kolmas weerand Teie elust kadunud.“ Otse sellamal filmapiilgul pörkas paat lahjut wastu ja hakkas wajuma. Paadimees wiskas suue seljast maha ja küsis: „Kas ujuda oskate?“ „Ei!“ hüüdis Bearnes ahastades. „Koh, siis tulge ruttu minu sukile,“ sõnas paadimees, „muidu on lõik neli weerandit Teie elust kadunud!“

W a l i.

Juigu si! Noormees: „Ma nägin täna ime-
list und; ma tahtsin Teile suud anda, kui loorruga jõgi
meie wahelt läbi woolas ja meid lahutas.“

Meiu: Kas siis silda ei olnud?